

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ОСНОВИ НЕВРОЛОГІЇ**

Спеціальність: **І6 «Технології медичної діагностики та лікування»**

Спеціалізація: **І6.02 «Протезування-ортезування»**

Освітньо-професійна програма: **Протезування-ортезування**

Код компонента в освітній програмі: **ОК 13**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **1**

Семестр(и): **II (весняний)**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3,0 кредитів ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації**

Підсумковий контроль: **диф.залік**

Пререквізити: **Анатомія та фізіологія людини, Основи патології**

Кафедра/підрозділ: **кафедра неврології з курсом нейрохірургії, вул. О. Шпейсра, 4, Філія Університетська лікарня ХНМУ**

Керівник освітнього компонента: доц., к. мед. н. **Каук Оксана Іванівна**

email: oi.kauk@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=5720>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Неврологія – це розділ клінічної медицини, який вивчає етіологію, патогенез і клінічні прояви хвороб нервової системи та розробляє методи їх діагностики, лікування і профілактики.

МЕТА КУРСУ: вдосконалити знання про особливості будови та функціонування різних відділів нервової системи, оволодіти методикою дослідження неврологічного статусу, вивчити етіопатогенетичні особливості, клінічні прояви, диференціально діагностичні ознаки та сучасні напрямки і алгоритми лікування різних захворювань нервової системи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати анатомо-функціональні особливості та основні синдроми ураження пірамідної, екстрапірамідної, мозочкової, сенсорної систем, черепно-мозкових нервів, інтегративних систем мозку та вегетативної нервової системи;
- володіти методикою дослідження неврологічного статусу;
- пояснювати етіологічні чинники та основні патогенетичні механізми виникнення різних захворювань нервової системи;
- вибирати релевантні методи діагностики в неврології (ЕЕГ, УЗДГ судин головного мозку, ЕНМГ, викликані потенціали, КТ, МРТ тощо), знати їх переваги та діагностичні можливості;
- встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз найбільш поширених захворювань нервової системи;
- доступно доносити власні думки та результати досліджень до професійної та непрофесійної спільноти.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (12 год.):

1. Анатомо-фізіологічні дані рухової системи. Ознаки центрального та периферичного парезів.
2. Анатомо-фізіологічні дані чутливої системи. Види і типи чутливих порушень.
3. Невідкладні стани в неврології (епілептичні та неепілептичні).
4. Черепно-мозкова та спинно-мозкова травми. Мінно-вибухова травма.
5. Захворювання периферичної нервової системи.
6. Перинатальні ураження нервової системи. ДЦП. Вроджені вади хребта та спинного мозку.

Перелік тем практичних занять (38 год.):

1. Рухові порушення центрального мотонейрону (клінічні ознаки, методи дослідження, диференційна діагностика).
2. Рухові порушення периферичного мотонейрону (клінічні ознаки, методи дослідження, диференційна діагностика).
3. Рухові порушення м'язового та синаптичного рівня (клінічні ознаки, методи дослідження, диференційна діагностика).
4. Клінічна класифікація чутливості. Методика дослідження. Симптомокомплекси чутливих порушень при ураженні різних рівнів чутливих шляхів. Гострий та хронічний больовий синдром.
5. Судинні захворювання головного та спинного мозку.
6. Невідкладні стани в неврології (епілептичні та неепілептичні).
7. Черепно-мозкова та спинно-мозкова травми. Мінно-вибухова травма.
8. Вертеброгенні, травматичні та вогнепальні ураження периферичної нервової системи.
9. ДЦП. Вроджені вади хребта та спинного мозку.
10. Практичні навички. Залікове заняття.

Перелік тем самостійної роботи здобувача освіти (40 год.)

1. Головні етапи розвитку неврологічної науки.
2. Онтогенез нервової системи.
3. Альтернуючі синдроми стовбура та довгастого мозку.
4. Порушення сну.
5. Професійні і побутові нейроінтоксикації. Ураження нервової системи при дії фізичних факторів.
6. Інфекційні ускладнення з боку центральної та периферичної нервової системи при COVID-19.
7. Поліомієліт. Гострий мієліт. Боковий аміотрофічний склероз. Нейросифіліс. Неврологічні прояви поліміозиту-дерматоміозиту. Ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції. Туберкульоз нервової системи.
8. Паразитарні захворювання нервової системи, пріонові інфекції, нейроберреліоз.
9. Пухлини головного та спинного мозку. Абсцес головного мозку.
10. Травматичні та вогнепальні ураження периферичної нервової системи.
11. Вроджені дефекти хребта і спинного мозку. Сирингомієлія.
12. Лікарські препарати, які застосовуються у неврології.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukczyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диф.заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф.залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + \text{диф.залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Неврологія: підручник / І. А. Григорова [та ін.]; ред.: І. А. Григорова, Л. І. Соколова. - К. : Медицина, 2020. - 640 с.
2. Clinical Neurology / Edited by Gryb V.A. – K.: Publishing house Medknyha, 2017.- 288p.
3. Методи обстеження неврологічного хворого: навчальний посібник / Л.І. Соколова, Т.М. Черенько, Т.І. Ілляш та ін. — 2-е видання., К. «Медицина». 2020, - 144 с.
4. Реабілітаційна діагностика в неврології: Навчальний посібник/ Кальонова І.В., Богдановська Н.В., К. «Університетська книга», 2023.- 178 с.
5. Клінічна неврологія. Курс лекцій/ Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. та ін., «Книга плюс», 2023. – 208 с.
6. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи./ Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І., «Центр учбової літератури», 2020. – 184 с.
7. Топічна діагностика патології нервової системи. Алгоритм діагностичного пошуку / За ред. Шкробот С.І., « Укрмедкнига», 2019. - 156 с.
8. Головний біль. Навчальний посібник / Боженко М.І., Негрич Т., Боженко Н.Л.. «Медкнига», 2019. - 48 с.
9. Гострі та невідкладні стани в неврології / За редакцією Погорелова О.В., «Медкнига», 2017. - 140 с.
10. Діагностичні алгоритми в неврології / За ред. В.А. Гриб, Н.П. Яворської, « Медкнига», 2017. - 48 с.

В.о. зав. кафедри неврології
з курсом нейрохірургії
Професорка, д. мед. н.

Наталія НЕКРАСОВА

